

Michał Radziszewski

Krzyże, kapliczki i figury świętych
Obiekty kultu religii chrześcijańskiej
w gminie Przygodzice

Przygodzice 2008

Michał Radziszewski

*Krzyże, kapliczki i figury świętych
Obiekty kultu religii chrześcijańskiej
w gminie Przygodzice*

Przygodzice 2008

Tekst i zdjęcia – Michał Radziszewski
Opracowanie graficzne i skład – Michał Radziszewski
Przygodzice 2008

Kontakt e-mail: m.radziszewski@gmail.com

ISBN 978-83-921849-2-8

Pracę dedykuję Osobom
zaangażowanym w tworzenie
opisanych kapliczek, krzyży i
figur oraz sprawującym nad nimi
opiekę.

Wstęp

Obiekty sakralne, takie jak krzyże i kapliczki, są w ostatnich latach popularnym tematem wydawnictw regionalnych.

Materiały do niniejszego opracowania zostały zebrane w roku 2005, głównie podczas wiosennych i letnich wycieczek rowerowych po terenie gminy Przygodzice. Informacje na temat poszczególnych krzyży i kapliczek zostały uzyskane w trakcie wywiadów z mieszkańcami. Całość ilustrowana jest zdjęciami wykonanymi w tym samym okresie oraz mapami prezentującymi rozmieszczenie opisywanych obiektów. Opracowanie zostało zaopatrzone w zestawienie współrzędnych geograficznych wszystkich obiektów, aby ułatwić dotarcie do nich osobom posiadającym coraz popularniejsze urządzenia nawigacyjne GPS. Dołączona została też lista obiektów znajdujących się na szlakach turystycznych na terenie gminy lub w ich pobliżu. Praca ma więc nie tylko charakter dokumentacyjny, ale może służyć także jako przewodnik turystyczny.

Opisywane obiekty związane są nie tylko z kultem religii rzymsko-katolickiej, lecz również protestanckiej - dotyczy to krzyży zlokalizowanych na cmentarzach ewangelickich w Czarnymlesie. W kilku przypadkach wymienione zostały również obiekty zlokalizowane poza obszarem administracyjnym gminy Przygodzice, znajdujące blisko jej granic, ponieważ stanowią one integralną część krajobrazu. Przedstawionych zostało łącznie 99 obiektów.

Praca ukazuje stan wiedzy mieszkańców gminy o obiektów, które pozostawili po sobie ich poprzednicy. Można odnieść wrażenie, że stan tej wiedzy jest coraz uboższy, na co duży wpływ ma słabnięcie więzi międzypokoleniowych i międzysąsiedzkich. O poszczególnych obiektach najwięcej można dowiedzieć się od najstarszych mieszkańców, którzy pamiętają jeszcze okres międzywojenny. Trudniej jest uzyskać wiarygodne informacje na temat obiektów, które powstały przed I wojną światową, pamięć mieszkańców nie sięga już tak daleko i trzeba oprzeć się na relacjach przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Inną przyczyną takiego stanu wiedzy jest migracja ludności. Jak się okazuje, wielu mieszkańców gminy pochodzi z sąsiednich miejscowości i nie miało sposobności dowiedzieć się czegokolwiek na temat krzyży i kapliczek, które znajdują się lub znajdowały na terenie ich posesji lub w najbliższym sąsiedztwie. Wiedza na temat tych obiektów jest fragmentaryczna, niepełna, a informacje pochodzące od różnych osób niekiedy sprzeczne. Prowadząc wywiady z mieszkańcami poszczególnych miejscowości spotykałem się zawsze z sympatią i przychylnym traktowaniem. Wszyscy respondenci starali się jak najdokładniej opisać poszczególne obiekty lub wskazywali osoby, które ich zdaniem posiadały największy zasób wiedzy. Najczęściej były to najstarsze mieszkanki, które całe swoje życie spędziły w danej miejscowości.

Mimo iż administracyjnie gmina Przygodzice stanowi jednolity obszar, parafie znajdujące się na jej terenie należą do 3 dekanatów. I tak do dekanatu mikstackiego

należą: kościół pod wezwaniem św. Wawrzyńca w Chynowej, kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czarnymlesie oraz kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej w Dębicy. Do dekanatu ostrowskiego I zalicza się Wysocko Małe i Smardów (parafia Wysocko Wielkie - kościół pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego). Do dekanatu ostrowskiego II należą z kolei: kościół pod wezwaniem św. Józefa w Jankowie Przygodzkim oraz kościół pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy w Przygodzicach.

Szczegółowe poznanie losów poszczególnych krzyży i kapliczek jest w chwili obecnej bardzo trudne a niekiedy już niemożliwe. Należy przypuszczać, że informacje na temat niektórych z nich znajdują się w kronikach parafialnych, ale nie są to źródła ogólnodostępne. Dotychczas opublikowane zostały dwie prace, wydane przez Towarzystwo Miłośników Przygodzic, w których można znaleźć informacje o wybranych krzyżach i kapliczkach. Są to: wydana we wrześniu 1996 roku praca Teresy Mrugały *Historia parafii Czarnylas w latach 1921-1994* oraz praca Donaty Śliwki *Historia parafii p.w. Najświętszej Marii Panny Nieustającej Pomocy w Przygodzicach 1938-1998* wydana w styczniu 2000 roku. Wzmianki o niektórych z nowszych obiektów publikowane były również w *Przygodzickich Wieściach Gminnych*, *Wieściach Parafialnych* parafii w Przygodzicach, oraz wyjątkowo w innych czasopismach lokalnych i regionalnych. Niniejsza publikacja jest więc pierwszą tego typu pracą poświęconą w tak szerokim zakresie tym obiektom.

O pochodzeniu kapliczek

Każdy przydrożny krzyż, każda kapliczka, przypomina nam o istnieniu Boga i wyraża istotę wiary. Każdy z tych obiektów jest świadectwem historii i tworzy kulturowe dziedzictwo danego obszaru. Nie wiadomo, kiedy dokładnie powstały pierwsze kapliczki i jaka była ich pierwotna postać. Geneza takich obiektów jest bardzo stara i według niektórych hipotez, można dopatrywać się w nich treści niechrześcijańskich (podobieństwo do pogańskich słupów kultowych).

Najstarsze z zachowanych krzyży i kapliczek w gminie Przygodzice pochodzą z II połowy XIX wieku. Duża część pochodzi z okresu międzywojennego i lat powojennych, o czym świadczą umieszczone na nich daty. Często stoją one w tych samych miejscach, gdzie umiejscowione były ich pierwowzory. Czasem znane są nazwiska fundatorów kapliczek, natomiast przeważnie nie są znani ich twórcy - w pewnych wypadkach można jedynie stwierdzić, że niektóre musiały zostać wykonane przez te same osoby.

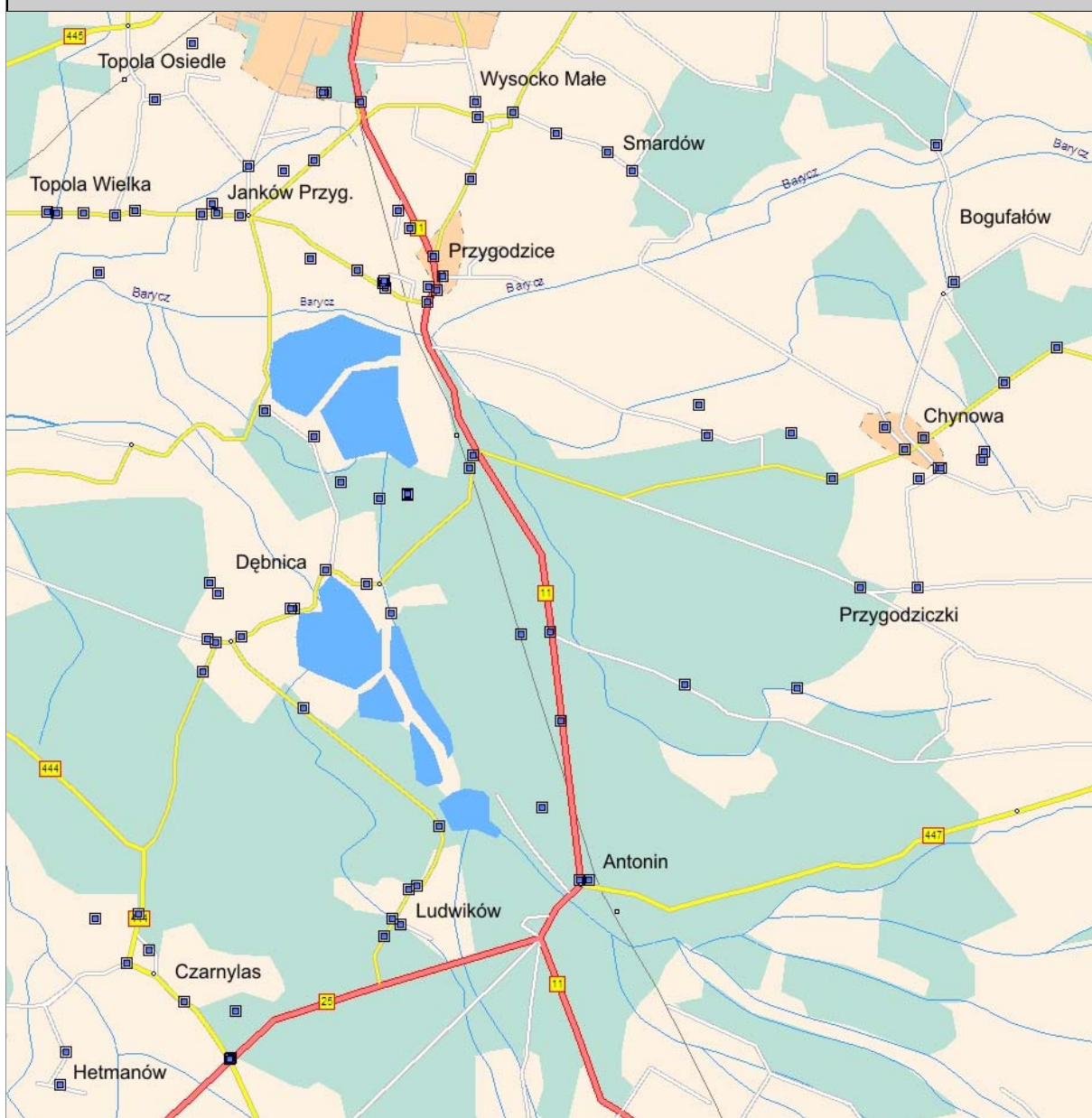
Losy poszczególnych obiektów w przeszłości były bardzo podobne. Podczas II wojny światowej prawie wszystkie zostały przez okupantów albo na ich rozkaz usunięte lub zniszczone. Kapliczki rozebrano lub wysadzono w powietrze, a krzyże wykopano lub ścięto. Miejscowa ludność starała się jednak je ocalić i wiele z nich ukrywała do końca wojny na strychach, w stodołach i innych miejscach. Te, które przetrwały i które zdołano odnaleźć, zostały ponownie ustawione w miejscach, gdzie pierwotnie się znajdowały. W późniejszym okresie władza ludowa zakazywała stawiania krzyży i figur świętych, choć często zachowywała milczenie, gdy ktoś z mieszkańców się na to odważył. Znane są przypadki z terenu gminy, gdy osoby które decydowały się na taki czyn w czasach PRL, stawały przed kolegium do spraw wykroczeń lub spotykały je nieprzyjemności ze strony Milicji Obywatelskiej. Tak bywało w latach 60-tych i na początku lat 70-tych ubiegłego stulecia.

Lokalizacja obiektów

Kto, gdzie i dlaczego fundował krzyże i kapliczki?

O miejscu lokalizacji obiektów decydowały i decydują do dziś podobne motywy w całym kraju. Kapliczki i krzyże ustawiano najczęściej na skrzyżowaniach dróg, w miejscach objawień religijnych lub ważnych dla miejscowej ludności wydarzeń. Stawiane były zwykle z inicjatywy osób prywatnych lub całych społeczności wiejskich. Kościół, aczkolwiek zachęcał do tego, nie miał zwykle bezpośredniego wpływu na ich powstawanie. Mimo to, fundatorzy ubiegali się o aprobatę miejscowego proboszcza na postawienie krzyża lub kapliczki, co było swojego rodzaju patronatem Kościoła. Księża odgrywali także ważną rolę w przekształceniu świeckiej budowli w obiekt sakralny. Poświęcenie obiektu było uwieńczeniem dzieła, a takie wydarzenie było często odnotowywane w lokalnych kronikach. Zwyczaj budowania kapliczek i stawiania krzyży według tej tradycji jest nadal żywy.

Mapa 1. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na obszarze gminy Przygodzice i terenach przyległych.

Zarówno krzyże jak i kapliczki fundowano z potrzeby serca, z pobożności, lub jako pokutę za grzechy. Większość powstała jako wota – wznoszono je w określonej intencji (ocalenia od wojny, zarazy lub klęski głodu, szczęśliwego założenia rodziny itp.), prosząc Boga o łaskę lub też w podziękę za wysłuchane modlitwy. Najmniej liczne – pokutne, fundowane były jako zadośćuczynienie za popełnione zło. Miały one również chronić przed złymi mocami. Pod krzyżami przy drogach chowano niekiedy zmarłych. Wszystkie te obiekty są świadectwem wiary, trwania i przemijania, skłaniają do zadumy i refleksji. Owiane legendą, wpisane w krajobraz, stanowią jego prawdziwą ozdobę.

Kapliczki budowały też wsie, których nie było stać na ufundowanie kościoła, choć także we wsiach, w których istnieją kościoły, spełniają one ważną funkcję kultową. Przy kapliczkach po dziś dzień gromadzą się mieszkańcy na nabożeństwie majowe, odmawianie różańca lub okazjonalne Msze św. Zwyczaj ten nie jest już tak powszechny jak kiedyś. W takich miejscach jednak w dalszym ciągu święci się pokarmy w Wielką Sobotę.

Większość obiektów stoi obecnie na prywatnych gruntach, najczęściej w obejściach, ogródkach, lub na skraju pól. Te, które znajdują się na poboczu dróg, bywają z czasem usuwane przez służby drogowe. Dawniej wkopywano krzyże w ziemię, obecnie mocuje się je do betonowych podstaw, podobnie jak słupy niskiego napięcia lub słupy telegraficzne.

Kapliczki i krzyże lokowane przy drogach wyznaczają charakterystyczne punkty w lokalnej przestrzeni. Kojarzą się ze skrzyżowaniami szlaków przemieszczania się ludzi i przez lata mogły pełnić funkcję drogowskazów, gdyż z reguły stawiano je na początku i na końcu miejscowości. Dziś dzięki temu można stwierdzić, w jaki sposób rozrastały się poszczególne wsie.

Opracowany szlak krzyży i kapliczek może stanowić interesujący element turystyki na obszarach wiejskich. W pracach dotyczących walorów i atrakcji turystycznych wiele uwagi poświęca się przedstawianiu zabytków znanych, choć wiele innych, mało wyeksponowanych lub nawet nie znanych, mogłyby również przyciągać uwagę i wzbudzać zainteresowanie. Należałoby je również ukazać, opisać i wskazać trasy, którymi turyści mogliby do nich docierać.

Postać obiektów

Krzyże można podzielić na: drewniane, kamienne i metalowe. Niemal na wszystkich z nich widnieje postać ukrzyżowanego Chrystusa. Bywają one często zdobione i zaopatrzone w tabliczki upamiętniające ich poświęcenie lub misję świętą. Kapliczka to z kolei w najprostszej formie drewniana skrzynka z obrazem lub rzeźbą Jezusa, Matki Bożej lub świętego, zawieszona na drzewie lub słupie. Często mocowane są one na krzyżach. W formie rozbudowanej kapliczka przybiera postać niewielkiej, drewnianej lub murowanej formy architektonicznej, niekiedy małej kaplicy. Kapliczki można podzielić na: kapliczki skrzynkowe, kapliczki wnękowe, kapliczki domkowe oraz kapliczki-figury przydrożne. Część z nich otoczona jest własnym ogrodzeniem, inne stoją na poboczach dróg bez żadnego fundamentu. Kapliczki są z reguły murowane, licowane cegłą spoinową. Część jest tynkowana i malowana. Murowane są z reguły na rzucie zbliżonym do kwadratu, w układzie symetrycznym z otwarciami na jedną do czterech stron, najczęściej z ekspozycją elewacji frontowej. Część główna to korpus jedno- lub kilkupoziomowy, często z układem przeszkłonych nisz i prześwitów, w których lokowane są rzeźby, dodatkowe ozdoby (w postaci różańców, ryngrafów, obrazków i innych przedmiotów wotywnych) oraz kwiaty – naturalne i sztuczne. Figury przedstawiają najczęściej Najświętszą Maryję Pannę, Madonnę z

Dzieciątkiem, Chrystusa Ukrzyżowanego, Najświętsze Serce Pana Jezusa lub świętego, któremu poświęcona jest kapliczka. Górny prześwit, jedno bądź dwukierunkowy, przybiera z reguły formę dzwonniczki i zdarza się, że mieści krucyfiks. Czasami korpus ma układ wnękowy umożliwiające wejście do środka w celu skupienia, modlitwy. Daszki przykrywające korpus stanowią proste układy dwu- lub czterospadowe, wieżowe lub inne. Szczególny element to metalowy krzyż na szczycie budowli. Do grupy kapliczek murowanych trzeba również zaliczyć kapliczki wykonane w całości z kamieni polnych w formie jednostronnych nisz i grot.

Murowane kapliczki stosunkowo dobrze wytrzymują wpływ czasu. Wybudowane na fundamentach, zadaszone, często zamknięte szklanymi oknami, są co jakiś czas remontowane i odnawiane. Czasami następuje wymiana figur - nowe są z reguły wykonane z bardziej trwałych materiałów, np. z tworzyw sztucznych. Większość kapliczek jest zadbanych i rzadko kiedy zdarza się, aby można spotkać porzucone i niszczejące.

Niektóre krzyże, figury i kapliczki przydrożne przetrwały wiele lat. Dzięki temu, że wykonane są przez artystów ludowych, posiadają walory dzieł sztuki i zaliczane są do zabytków. Mimo to katalogi i przewodniki turystyczne nie o wszystkich informują. Istnieje więc potrzeba ciągłej penetracji terenu, by odkrywać obiekty nie znane lub zapomniane. Ich los nie może być obojętny proboszczom i radom parafialnym, a także samorządom terytorialnym, które powinny starać się o utrzymanie tych obiektów we właściwym stanie.

Podziękowania

Publikacja powstała dzięki pomocy wielu osób, które udzieliły autorowi informacji na temat poszczególnych obiektów, dzieląc się swoją wiedzą o ich historii i losach oraz pomagając w odnalezieniu części z nich. Poniżej wymienione zostały osoby, którym należą się szczególne podziękowania:

Marcin Antczak (Ostrów Wielkopolski), Halina Banasiak (Chynowa), pani Banasiak (Janków Przygodzki), Teresa Bober (Topola Wielka), Robert Czarnojańczyk (Ludwików), pani Drymel (Wysocko Małe), pan Gruszczyński (Dębica), państwo Gruszkowie (Topola Osiedle), Jerzy Grzelak (Topola Osiedle), Krystyna Grzesiek (Topola Wielka), państwo Guździolowie (Chynowa), Irena Jamrużka (Dębica), pani Janiak (Topola Osiedle), Marek Jankowski (Dębica), pan Jędrzejak (Janków Przygodzki), Władysława Jędrzejak (Janków Przygodzki), Kazimierz Juskowiak (Topola Wielka), Maria Juszcak (Chynowa), Wacław Kieremkampt (Przygodzice), Krystyna Klimek (Czarńlas), pani Klimek (Czarńlas), Czesław Kraska (Dębica), Michalina Kraska (Dębica), Władysława Krzak (Wysocko Małe), Krystyna Kubis (Strugi), Zofia Kurek (Wysocko Małe), Łucja Lewandowska (Dębica), Teresa Lis (Smardów), Krzysztof Maciaszek (Wysocko Małe), Kazimierz Małecki (Bogufałów), Antoni Marczyk (Lipie), Zbigniew Mielcarek (Hetmanów), Bogusława Morys (Strugi), Krystyna Muszalska (Janków Przygodzki), pani Nadstawek (Ludwików), Tadeusz Nadstawek (Antonin), pani Niewiejska (Ludwików), państwo Noskowiczowie (Czarńlas), Emilia Nowacka (Janków Przygodzki), Tadeusz Nowacki (Topola Wielka), Maria Nowakowska (Smardów), Irena Odorczyk (Janków Przygodzki), Jerzy Patera (Bogufałów), Jan Pawlaczyk (Chynowa), Róża Peśła (Dębica), pani Pichet (Trzcieliny), pan Pietrzykowski (Przygodzice), Andrzej Pięta (Lipie), pani Pilarska (Ludwików), Krystyna Piwoń (Dębica), Stanisław Pukała (Topola Wielka), Lech Ratajski (Topola Wielka), Krystyna Smolarek (Hetmanów), Zofia Stasińska (Przygodziczki), pani Szkudlarz (Przygodzice), Małgorzata Szwabińska (Przygodzice),

pani Szyszka (Dębica), pan Świtała (Topola Wielka), państwo Świtałowie (Lipie), ks. Marcin Taisner (Przygodzice), Mieczysław Trzeciak (Wysocko Małe), Kazimierz Zawadzki (Poznań).

Zdjęcia i opisy obiektów

Antonin

➡ Antonin, ul. Mikstacka, przed kaplicą pod wezwaniem Matki Boskiej Ostrobramskiej. Krzyż misyjny, wzniesiony najprawdopodobniej w roku 1988. Na krzyżu znajduje się tabliczka upamiętniająca misję świętą w dniach 20-27 XI 1988 oraz 06-13 XI 1994. /AN1/

➡ Antonin, skrzyżowanie ulic Wrocławskiej i Mikstackiej. Pierwszy krzyż w tym miejscu został wzniesiony najprawdopodobniej po II wojnie światowej, a wcześniej znajdowała się tu kapliczka. Krzyż był wymieniany co najmniej jeden raz. Z tyłu widoczny jest wydrążony napis „R.P. 1997”. /AN2/

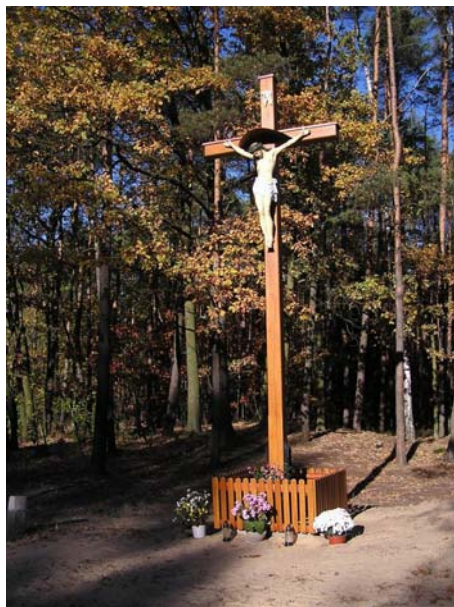

➡ Antonin, rezerwat „Wydymacz”. Krzyż wzniesiony w miejscu, w którym przed II wojną światową zginął leśniczy, poturbowany przez ранego dzika. /AN3/

Antonin

➡ Strugi, skrzyżowanie ulic Wrocławskiej i Mikstackiej. Krzyż wzniesiony na przełomie IX i X 2005 r. /AN5/

☛ Antonin, ul. Wrocławska, naprzeciwko tartaku. Nagrobek upamiętniający śmierć ks. Andrzeja Ignaszewskiego, wikariusza ostrzeszowskiego, który zginął tragicznie w tym miejscu 8 V 1980 r. Pomnik ufundowany przez przyjaciół duchownego. /AN4/

➡ Strugi nr 7. Krzyż zawieszony na drzewie. W przeszłości, aż do roku 1975 lub 1976, był on umieszczony na pobliskim budynku posterunku kolejowego. /AN6/

☛ Krzyż znajdujący się przy torach kolejowych w pobliżu przejazdu kolejowego oddalonego o kilkaset metrów na południe od stacji PKP Przygodzice. Najprawdopodobniej upamiętnia on ofiarę lub ofiary, które zginęły w tym właśnie miejscu. /AN7/

➡ Niszczająca kapliczka skrzynkowa, usytuowana na skraju lasu przy południowo-zachodnim rogu skrzyżowania dróg Dębica - Chynowa oraz Przygodzice - Antonin. /AN8/

Antonin

Trzcieliny, skraj lasu w pobliżu stawu Nędzy. Niszczająca kapliczka skrzynkowa. /AN9/

Trzcieliny, skraj lasu w pobliżu stawu Trzcieliny Nowy. Kapliczka skrzynkowa z figurką Chrystusa ukrzyżowanego. /AN10/

Trzcieliny, droga w pobliżu stawu Zalesny Bagno 1. Kapliczka skrzynkowa z obrazem Jezusa wg Faustyny Kowalskiej. /AN11/

Mapa 2. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Antonina.

Według relacji mieszkańców Trzcieliny, przed wojną miały znajdować się w tej miejscowości dwie przydrożne kapliczki, które zostały zniszczone podczas okupacji i nigdy później nie zostały odbudowane.

Bogufałów

☛ Cmentarz w Bogufałowie. Krzyż wzniesiony w 1992 roku. Początkowo umiejscowiony był przy wejściu na cmentarz, następnie został przeniesiony na jego tył. /BF1/

☛ Bogufałów nr 57. Kapliczka z figurą Jezusa. Kapliczka znajdowała się w tym miejscu już przed wojną. Według relacji ufundowano ją w podzięcie za uratowanie części dobytku z pożaru. /BF2/

☛ Bogufałów, skraj lasu przy drodze z Chynowej do Strzyżewa. Nadrzewna kapliczka skrzynkowa z obrazkiem MB Licheńskiej. Powstała z inicjatywy urodzonej w Bogufałowie, a zamieszkałej w Ostrowie Wlkp. Natalii z d. Markiewicz. Kapliczka ta miała zostać umieszczona na krzyżu znajdującym się przy pętli autobusowej w Bogufałowie, ostatecznie (prawdopodobnie w 1990 roku) znalazła się w obecnym miejscu. /BF3/

Bogufałów

↻↻ Bogufałów, pobocze drogi z Chynowej do Strzyżewa. Krzyż postawiony w miejscu, w którym około roku 1990 zdarzył się śmiertelny wypadek. /BF4/

⦿ Bogufałów, skrzyżowanie dróg w pobliżu pętli autobusowej. Krzyż znajdował się w tym miejscu być może już przed I wojną światową. Obecny krzyż został poświęcony w marcu 1990 r., poprzedni uległ zniszczeniu w wyniku uderzenia pioruna. Na krzyżach - jak widać na zdjęciu załączonym do zdjęcia - często przyklejane są obrazki świętych, w tym przypadku MB Licheńskiej. /BF5/

➡ Kapliczka z figurą Matki Boskiej umiejscowiona przy drodze z Bogufałowa do Sadowia (gm. Ostrów Wlkp.), tuż poza granicą gminy Przygodzice. Na postumencie znajduje się data 1961, będąca przypuszczalnie datą powstania kapliczki /BF6/.

Bogufałów

Mapa 3. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek i krzyży na terenie Bogufałowia.

Chynowa

➡ Chynowa. Krzyż misyjny przed kościołem parafialnym, upamiętniający misje św. o.o. Franciszkanów w latach 1984 i 2001 oraz księży Sercanów w roku 1992. /CH1/

➡ Chynowa. Kapliczka w postaci kamiennej grotty z figurą Matki Boskiej znajdująca się na dziedzińcu kościoła parafialnego. /CH2/

➡ Chynowa, obok posesji nr 86. Krzyż wzniesiony na początku lat 1990-tych, ufundowany przez okolicznych mieszkańców zastąpił niszczący krzyż drewniany. /CH3/

Chynowa

➡ Chynowa, naprzeciwko posesji nr 113. Pierwszy krzyż stał w tym miejscu już przed wojną, a w jej trakcie został zniszczony. Wymieniany kilka razy, ostatni raz w roku 1979 lub 1980. /CH4/

➡ Chynowa, w sąsiedztwie posesji nr 216. W tym samym miejscu przed wojną znajdowała się kapliczka z figurą Matki Boskiej, obudowana szybą, na murywanym postumencie. Kapliczka została wysadzona przez okupantów najprawdopodobniej w roku 1943. Mieszkańcy odbudowali ją w roku 1946 lub 1947 i w takiej postaci zachowała się do dziś. /CH5/

➡ Chynowa, posesja nr 148. Krzyż wraz obrazem MB Częstochowskiej. Drewniany krzyż stał w tym miejscu już przed wojną, podczas której został usunięty. Był on następnie przechowywany w ukryciu przez pana Gąsiorka, po wojnie postawiono go ponownie. W późniejszym czasie został wymieniony na inny krzyż drewniany, a około 1980 roku zastąpiony krzyżem metalowym, który stoi do dziś. /CH6/

Chynowa

➡ Chynowa, na skraju lasu, przy wjeździe do miejscowości od strony Przygodzic. Kapliczka skrzynkowa z obrazkami Matki Boskiej Nieustającej Pomocy oraz Matki Boskiej Częstochowskiej. /CH7/

➡ Lipie, posesja nr 204. Kapliczka skrzynkowa z figurką Matki Boskiej. /CH8/

➡ Lipie, na skrzyżowaniu dróg, w pobliżu posesji nr 194. Kapliczka z figurą Matki Boskiej, zbudowana przez śp. Piotra Trelkę wraz z sąsiadami, najprawdopodobniej w 1981 roku. /CH9/

Chynowa

☛ Lipie, posesja nr 187. Kapliczka z figurką Matki Boskiej Licheńskiej, powstała najprawdopodobniej w 2002 roku. /CH10/

Mapa 4. Rozmieszczenie krzyży na terenie Chynowej.

Czarnylas

➡ Czarnylas, obok posesji nr 12. Krzyż ten znajdował się uprzednio na posesji nr 13. Jeden z powojennych krzyży stojących w tym miejscu ufundował pan Szkudlarek, obecny ufundowali natomiast państwo Malikowie. Ostatnim razem krzyż został wymieniony na nowy w 2000 roku. /CZ1/

➡ Czarnylas. Krzyż misyjny na dziedzińcu kościoła parafialnego. W 1981 roku postawiono w tym miejscu krzyż, którego wykonawcą był Ludwik Kułek ze Szklarki Przygodzickiej. Poświęcenia krzyża dokonał biskup Marian Przykucki. Być może krzyż ten zastąpił inny, stojący uprzednio w tym miejscu. Na ramionach krzyża znajduje się napis: „Ratuj swoją duszę”. /CZ2/

➡ Czarnylas, posesja nr 175. Kapliczkę ufundowali w roku 1946 państwo Bąkowscy, ówcześni mieszkańcy posesji. Nie wiadomo, czy kapliczka mogła się tu znajdować przed wojną. Na froncie postumentu znajduje się napis: „WB 1946”. /CZ3/

Czarnylas

➡ Czarnylas, cmentarz katolicki. W 1974 roku stanął tu krzyż wykonany przez pana Burkietowicza z Odolanowa, na którym widniał napis „Rok św. 1974: Odnowa i pojednanie”, wyrzeźbiony przez nieznanego artystę z Ostrowa Wlkp. Krzyż ten został następnie poświęcony przez o. Bzika. Obecnie jedynie z tyłu krzyża widnieje napis: „R.P. 1977”. /CZ4/

➡ Czarnylas, cmentarz protestancki w centrum wsi. /CZ5/.

➡ Czarnylas, cmentarz protestancki w lesie. Na krzyżu znajduje się tabliczka z napisem: „Ufundowała rodzina Wersingów, A.D. 2003” /CZ6/.

Czarnylas

☛ Skrzyżowanie drogi nr 25 z drogą nr 444, na pograniczu gmin Przygodzice i Ostrzeszów. Krzyż zlokalizowany w południowo-wsch. rogu skrzyżowania. Z przodu krzyża znajdują się dwie tabliczki: „srebrna” z napisem „Szczecińska piesza pielgrzymka na Jasną Górę 1986. I rok nowenny o powołania kapłańskie i zakonne”, oraz „złota” z napisem „Krzyż Metalowy. Fundacja: Ewa i Mieczysław Biegańscy. Wykonali: Jan Mrugalski, Jan Pietroń. Maj 2004”. /CZ7/

☛ Skrzyżowanie drogi nr 25 z drogą nr 444, na pograniczu gmin Przygodzice i Ostrzeszów. Krzyż powypadkowy w północno-wschodnim rogu skrzyżowania, z datą 1996 r. /CZ8/

Mapa 5. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Czarnegolasu.

Dębница

➡ Dębница, skrzyżowanie ulic Ostrowskiej i Stawowej. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Pierwszy krzyż, wzniesiony w tym miejscu po II wojnie światowej wykonał Jan Cempel. W 2000 roku został on zastąpiony nowym krzyżem, wykonanym przez Marka Jankowskiego i pana Jasika przy udziale sąsiadów. /DE1/

➡ Dębница, skrzyżowanie ulic Ostrowskiej i Chopina. Obecny krzyż jest już trzecim krzyżem stojącym w tym miejscu od czasu zakończenia II wojny światowej, przy czym pierwszy mógł tu stać jeszcze wcześniej. Ostatnia wymiana krzyża miała miejsce w 2002 roku. /DE2/

➡ Dębница, przed kościołem parafialnym. Kapliczka z figurą Matki Boskiej Fatimskiej - według projektu ks. proboszcza Eugeniusza Krawczyka, zbudowana przez mieszkańców Dębnicy: Marka Jankowskiego, Tomasza Gajdę i Dariusza Modzelewskiego; oświetlenie dębu i wnętrza kapliczki wykonał Józef Netter; pomocy udzielał Michał Kupijaj. Kapliczka poświęcona została w dniu 14 X 2000 roku. /DE4/

Dębica

☞ Dębica, dziedziniec kościoła parafialnego. Krzyż poddany renowacji w 2005 roku. Na ramionach krzyża widnieje napis: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi”. Na dwóch tabliczkach znajdują się napisy: „Tak Bóg umiłował świat Krzyż ten pobłogosławił ks. biskup Zdzisław Fortuniak 27 sierpnia 1983 w czasie Wizytacji Pastorskiej” oraz „Pod Twoją obronę Misje św. w Roku Maryjnym 21-28.08.1988 Księża Filipini”. /DE3/

☞ Dębica, ul. Ostrowska 140, na terenie szkoły podstawowej. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Krzyż wzniesiony przed II wojną światową. W trakcie wojny został usunięty przez okupantów. Przed kilkoma laty umieszczono na krzyżu kapliczkę skrzynkową, której pomysłodawcą był Bronisław Szczykowski). /DE5/

Dębica

☛ Dębica, ul. Odolanowska 4. Pierwszy krzyż w tym miejscu został wzniesiony przed II wojną światową, w jej trakcie został ścięty przez okupantów. /DE6/

☛ Dębica, ul. Odolanowska 8. Kapliczka z figurą Matki Boskiej ufundowana w latach 1980-tych lub wcześniej. Poświęcenia kapliczki miał dokonać ówczesny biskup. Obiekt został odnowiony w 2003 roku. /DE7/

☛ Dębica, ul. Ostrowska 186. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Krzyż wzniesiony w 1954 roku. Postawiony w czasie, gdy władze stanowczo zabraniały stawiania krzyży. Wymieniany dwu- lub trzykrotnie, ostatni raz w 2002 roku. Pierwszy krzyż postawił Wacław Cempel, drugi lub nawet dwa kolejne - pan Szyszka, trzeci - pan Gruszczyński. /DE8/

☛ Dębica, północne pobocze drogi do Ludwikowa. Krzyż i obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Przed II wojną światową znajdował się tu drewniany krzyż, który w jej trakcie został ścięty. Napis na tabliczce pod obrazem: „Ku czci serca Pana Jezusa, 600-lecia Matki Boskiej Częstochowskiej, ufundowali mieszkańcy Dębicy-Litwy, 30.10.1985”. /DE9/

Dębica

➡ Dębica, skrzyżowanie ulic Leśnej i O. Cierpki. Kapliczka z figurą św. Józefa z dzieciątkiem, ufundowana prawdopodobnie w roku 1983, rozebrana w roku 2005. Kapliczkę postawił śp. Stanisław Kupijaj w niedługim czasie po tym, jak powstał cmentarz w Dębicy. Na tablicy umieszczonej na postumencie znajdował się napis: „Bóg mnie widzi, czas ucieka, śmierć mnie goni, wieczność czeka”. W miejsce rozebranej kapliczki miała powstać nowa. Być może w tym miejscu została wcześniej pochowana córka Stanisława Kupijaja - Anna - o czym świadczyły pozostałe po rozebraniu kapliczki nagrobne tabliczki. /DE10/

➡ Dębica, cmentarz parafialny. Krzyż. Na tabliczce znajduje się napis: „Krzyż i cmentarz poświęcił ks. biskup Zdzisław Fortuniak 26 sierpnia 1983 roku w czasie Wizytacji Pastorskiej”. /DE11/

➡ Dębica, ul. Stawowa 3. Figura Matki Boskiej we wnęce ściany budynku, pochodząca najprawdopodobniej z roku 1934. Figurkę postawił śp. Franciszek Rak, niedługo po tym jak zbudował dom. /DE12/

Dębica

➡ Las pomiędzy Dębicą a Trzcieliniami. Kapliczka skrzynkowa z krzyżem, zawieszona na przydrożnym drzewie. /DE13/

➡ Dębica - Leśniczówka, plac przy Dębie św. Huberta. Kapliczka z figurką Matki Boskiej zawieszona na drzewie przez nieznaną osobę w roku 1999 lub 2000. Pierwsza figurka przedstawiała Matkę Licheńską. /DE14/

➡ Dębica - Leśniczówka, plac przy Dębie św. Huberta. Obraz św. Huberta pochodzący z roku 1999 lub 2000, powieszony przez Czesława Krasę z Dębicy. Jest to czarno-biała kopia obrazu, pokolorowana farbami /DE15/.

Dębica

Mapa 6. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Dębicy.

Hetmanów

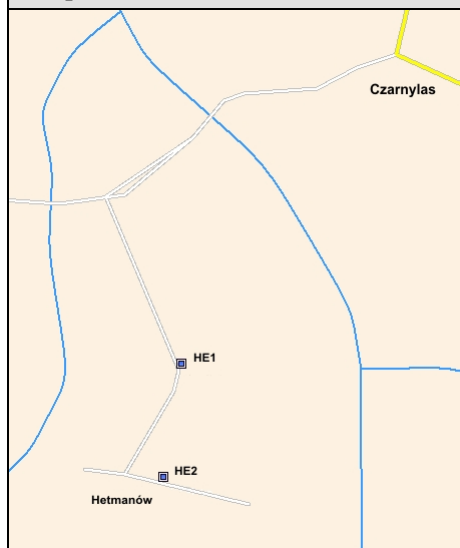
☛ Hetmanów, w pobliżu posesji nr 1. Kapliczka z figurą Matki Boskiej. Obecna figura pochodzi z 1984 lub 1985 roku i została ufundowana przez Michała Mielcarka. W czasie wojny w tym samym miejscu znajdował się krzyż lub kapliczka. /HE1/

☛ Hetmanów, posesja nr 10. Krzyż oraz kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Pierwszy krzyż wzniesiony został w roku 1977 lub 1978 z inicjatywy ks. Cegły. Dotychczas był dwukrotnie wymieniany. Obecny krzyż został postawiony 20 IV 2003. i poświęcony 27 IV 2003. Z przodu krzyża znajduje się napis: „Któryś za nas cierpiał rany, Hetmanów 2003”. /HE2/

Mapa 7. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Hetmanowa

Janków Przygodzki

➡ Janków Przygodzki, polna droga wiodąca do Ostrowa Wlkp. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Krzyż znajdował się w tym miejscu już przed I wojną światową (według relacji był to krzyż znajdujący się obecnie przy ul. Witosa 6). Na krzyżu znajduje się tabliczka z napisem: „Panie Jezu i Matko Boża Bolesna, prosimy o opiekę nad naszą wioską i całą parafią i oddalenie klęsk żywiołowych. Jezu ufamy Tobie!”. /JP1/

➡ Janków Przygodzki, ul. Witosa 6. Krzyż pochodzący z XIX wieku. Według relacji mieszkańców stał on wcześniej w miejscu, gdzie obecnie stoi krzyż opisany powyżej. W czasie II wojny światowej został on ścięty przez okupantów, ale jeszcze tej samej nocy śp. pan Gałach zabrał go i ukrył, a po wojnie postawił na terenie własnej posesji (obecnie ul. Witosa 6). /JP2/

➡ Janków Przygodzki, ul. Długa 53. Murowana kapliczka z figurą św. Józefa z dzieciątkiem i obrazem Matki Boskiej. Pierwsza kapliczka stojąca w tym miejscu została ufundowana ze składek miejscowej ludności, w podzięce za ocalenie życia w czasie I wojny światowej. W okresie II wojny została zniszczona przez okupantów, po jej zakończeniu udało się ją jednak odbudować. /JP3/

Janków Przygodzki

☛ Janków Przygodzki, ul. Długa 30. Kapliczka z figurą Matki Boskiej. Figurę ufundował śp. Marcin Dymała po powrocie z I wojny światowej, w podziękę za zachowanie życia. /JP4/

☛ Janków Przygodzki, ul. Długa 13. Murowana kapliczka z trzema figurami - dużą i małą figurą Jezusa i małą figurą Matki Boskiej. Kapliczka została ufundowana po I wojnie światowej przez państwo Fludrów - ówczesnych mieszkańców posesji. Obiekt ten został przebudowany. /JP5/

☛ Cmentarz w Jankowie Przygodzkim. Krzyż. /JP6/

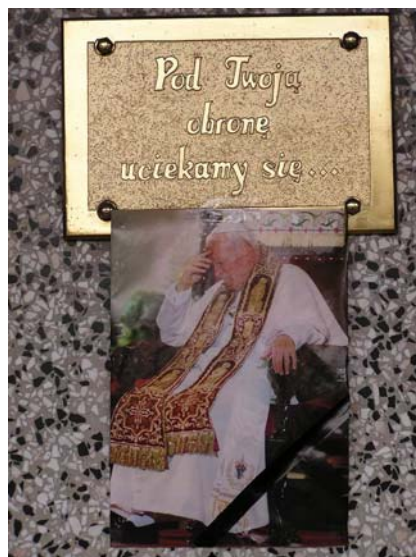
☛ Janków Przygodzki, ul. Ostrowska 47. Kapliczka z figurą Matki Boskiej ufundowana przez właścicieli posesji około roku 1987. /JP7/

Janków Przygodzki

☞ Ostrów Wielkopolski, ul. Modrzewiowa (przy granicy gm. Przygodzice). Kaplica z obrazami Matki Boskiej Licheńskiej. Upřednio była zlokalizowana w miejscu, gdzie obecnie stoi kościół w Zębcowie. Przeniesiono ją w to miejsce na początku lat 2000. W kaplicy odbywają się nabożeństwa i święcenie potraw na Wielkanoc. Na tablicy pod jednym z obrazów znajduje się napis: „Pod Twoją obronę uciekamy się”. /JP8/

☞ Ostrów Wielkopolski, ul. Modrzewiowa 3 (przy granicy gminy Przygodzice). Kapliczka z figurą Jezusa, która została znaleziona w stosie węgla. Dawniej na terenie posesji znajdował się również autobus (ustawiony w latach 1980-tych), w którym zbierali się wierni i odprawiane były nabożeństwa /JP9/.

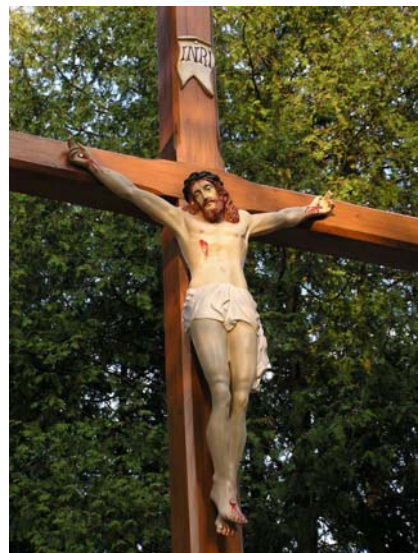
Janków Przygodzki

Mapa 8. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Jankowa Przygodzkiego.

Ludwików

➡ Krzyż na cmentarzu w Ludwikowie. Z tyłu krzyża znajduje się napis „RP 2003”. /LU1/

⌚ Ludwików, skrzyżowanie ulic Długiej i Szkolnej. Krzyż oraz kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej. Pierwszy krzyż stał w tym miejscu przed II wojną światową. Na betonowej podstawie obecnego krzyża widnieje data 02.07.1965. /LU2/

⌚ Ludwików, ul. Długa 20. Figury Jezusa i Maryi we wnękach ściany budynku. Budynek ma około 100 lat i najprawdopodobniej od samego początku towarzyszą mu figury, wymieniane z upływem czasu. /LU3/

Ludwików

☪☪☪ Ludwików. Figury Matki Boskiej we wnękach ścian budynków przy ul. Długiej 26 /LU4/, ul. Długiej 11 /LU5/ oraz ul. Szkolnej 21 /LU6/. Figury były lokowane na budynkach po zakończeniu ich budowy i są odnawiane bądź zastępowane nowymi wraz z upływem czasu.

Mapa 9. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Ludwikowa.

Przygodzice

➡ Przygodzice, dziedziniec kościoła parafialnego. Krzyż misyjny. Na tabliczkach umieszczonych na krzyżu znajdują się następujące napisy: „Pamiętka Misji Św. Adwent 1964”, „Pamiętka Misji Św. 19-26.06.1988 r.” oraz „Pamiętka misji świętych przed nawiedzeniem obrazu świętego Józefa 22-28.11.1995”. /PE1/

➡ Przygodzice, park P.T.R. Kapliczka z figurą Matki Boskiej, wzniesiona w 1922 roku. Z przodu postumentu znajduje się napis: „Niepokalanie Poczęta módl się za nami”, z tyłu natomiast: „Fundatorka Stanisława Pankallowa za wysłuchane prośby w wojnie wszechświatowej, Przygodzice w listopadzie 1922”. /PE2/

➡ Przygodzice, budynek OKiS / remiza OSP. Figura św. Floriana ofiarowana strażakom przez ks. proboszcza Marcina Taisnera, przekazana i poświęcona przez niego 3 V 2005 roku w kościele w Przygodzicach. /PE3/

Przygodzice

➡ Przygodzice, skrzyżowanie ulic Kasztanowej i Słonecznej. Kapliczka z obrazem Jezusa według siostry Faustyny Kowalskiej, poświęcona na pamiątkę Misji Miłosierdzia Bożego 10-17 XII 2005 roku. Na tablicy zamieszczonej na przedzie postumentu znajduje się Akt zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu papieża Jana Pawła II. /PE4/

➡ Przygodzice, skrzyżowanie ulic Wrocławskiej i Wysockiej. Kapliczka w postaci pomnika z krzyżem, ufundowana przez księcia Ferdynanda Radziwiłła w 1862 r. Na froncie pomnika znajduje się napis: „Króluj nam Chryste”. /PE5/

➡ Przygodzice, ul. Mickiewicza 24. Kapliczka skrzynkowa z figurą Matki Boskiej, ufundowana przez mieszkańców posesji w II połowie lat 70-tych. /PE6/

Przygodzice

➊ Przygodzice, skrzyżowanie ulic Nowe Osiedle i Mickiewicza, przy posesji Nowe Osiedle 18. Krzyż ufundowany i poświęcony 17 XII 2005 roku na pamiątkę Misji Miłosierdzia Bożego 10-17 XII 2005. /PE7/

➋ Przygodzice, ul. Wrocławska 170. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z obrazem Matki Boskiej Licheńskiej. Krzyż został wzniesiony przed II wojną światową. Dotychczas był 3-krotnie wymieniany. /PE8/

➌ Przygodzice - cmentarz parafialny. Krzyż. /PE9/

Przygodzice

➡ Przygodzice - cmentarz parafialny. Kapliczka z figurą Marki Boskiej. Powstała po II wojnie światowej i początkowo znajdowała się na boisku Zespołu Szkół Rolniczych w Przygodzicach, skąd została przeniesiona na cmentarz w 1962 lub 1963 roku. /PE10/

➡ Przygodzice - skraj drogi prowadzącej na cmentarz parafialny. Nadrzewna kapliczka z krzyżem. /PE11/

➡ Droga z Przygodzic do Pardalina. Kapliczka skrzynkowa z obrazem MB Nieustającej Pomocy. Pochodzi prawdopodobnie z ul. Modrzewiowej w Jankowie Przyg., gdzie stała uprzednio w miejscu, w którym obecnie znajduje się kaplica. Zastąpiła ona z kolei krzyż, który upamiętniał śmiertelny wypadek sprzed kilku lat. /PE12/

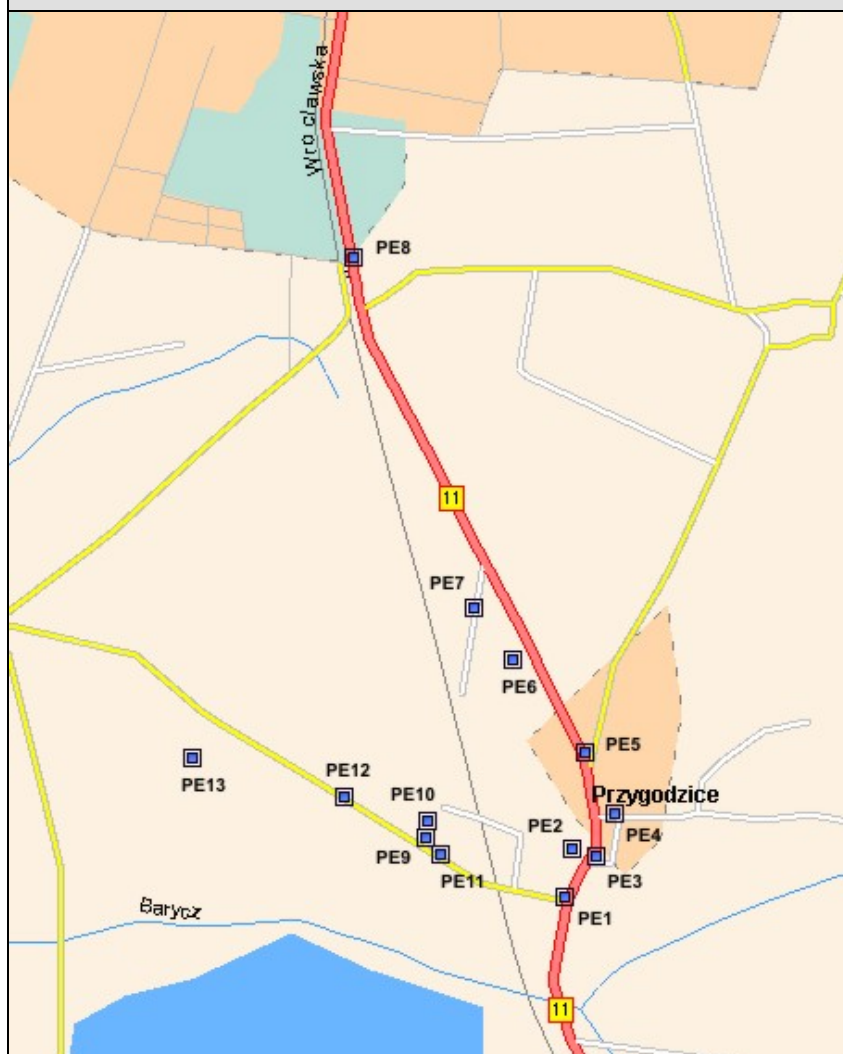

Przygodzice

➡ Pardalin, skraj lasu położonego na południe od głównej drogi. Kapliczka skrzynkowa z obrazem Matki Boskiej Licheńskiej, umieszczona na drzewie. Na obrazie znajdują się napisy: „Pamiętka z Lichenia”, „Sanktuarium Maryjne w Licheniu k. Konina”. /PE13/

Mapa 10. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Przygodzic.

Przygodziczki

➡ Przygodziczki, na skrzyżowaniu głównych dróg, naprzeciwko posesji nr 33. Kapliczka z figurą Jezusa. Obiekt znajdował się w tym miejscu już przed wojną, lecz w roku 1940 został zniszczony przez okupantów. Po zakończeniu wojny kapliczka została odbudowana. Na postumencie znajduje się napis „Zmiłuj się nad nami 1947”. /PK1/

➡ Przygodziczki, skraj drogi w pobliżu posesji nr 62. Krzyż znajduje się w tym miejscu od lat, był także wymieniany. /PK2/

➡ Jezioro, na skraju drogi w kierunku Przygodziczek. Krzyż oraz obraz MB Częstochowskiej. Krzyż stał w tym miejscu już przed II wojną światową. W 1940 roku został ścięty i wraz z krzyżem, który przechowywany był w prezbiterium kościoła w Chynowej. Po zakończeniu wojny oba krzyże wróciły na swoje miejsce. /PK3/

Przygodziczki

☛ Jezioro, przedłużenie ul. Mikstackiej, biegnącej od strony Strug. Krzyż wraz z obrazem MB Częstochowskiej i pomniejszymi obrazkami Matki Boskiej. Krzyż ten upamiętnia śmierć dzieci, które zmarły w tym miejscu podczas wędrówki w czasie I wojny światowej i został postawiony zaraz po tym wydarzeniu. W czasie II wojny światowej został ścięty a z powrotem postawiono go w latach 1970-tych. /PK4/

Mapa 11. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Przygodziczek.

Smardów

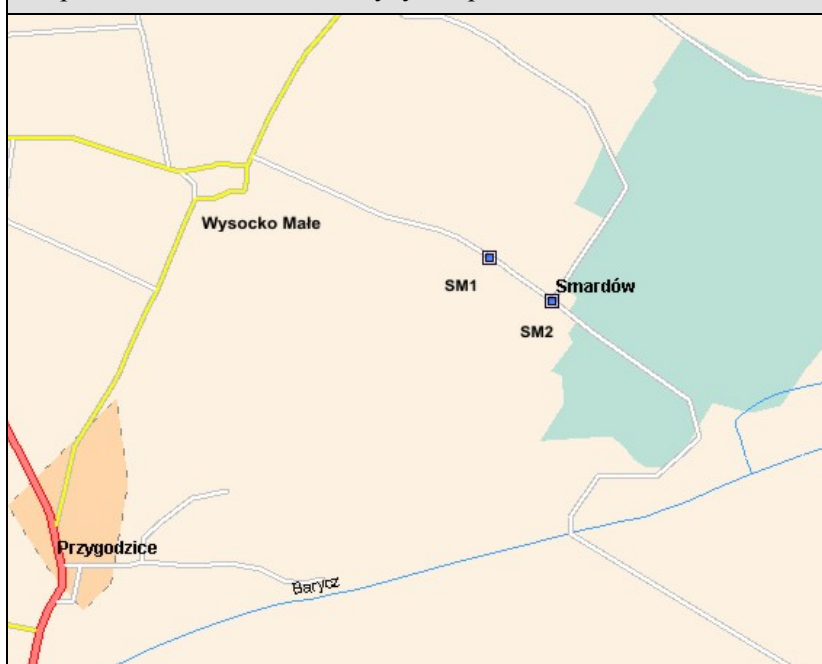
➡ Smardów, posesja nr 22. Kapliczka w postaci pomnika z krzyżem. Wcześniej znajdował się tu krzyż drewniany, ale około roku 1986 został zastąpiony pomnikiem. /SM1/

➡ Kapliczka z figurą Matki Boskiej z dzieciątkiem, znajdująca się przy wyjeździe ze Smardowa, poza granicą gminy Przygodzice. Została ufundowana przez hrabiostwo Szembeków i była kilkakrotnie odnawiana. Na przodzie postumentu znajduje się tabliczka z napisem: „Módl się za nami”. /SM2/

Mapa 12. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Smardowa.

Topola Osiedle

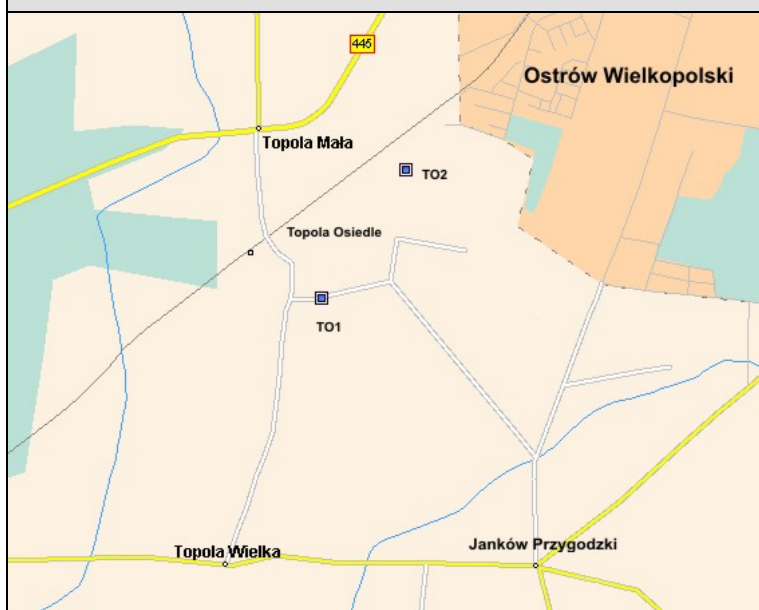
➡ Topola Osiedle, ul. Wierzbowa 2. Kapliczka z Figurą Matki Boskiej. Obiekt zbudowany przez: Janinę Owczarek, Czesława Gruszkę, Jacka Szymanowskiego, Władysława Szwejkowskiego i Jana Marcza, o czym świadczy tabliczka z nazwiskami umieszczona z tyłu postumentu, zawierająca również datę budowy: 21 VII 1991. /TO1/

➡ Topola Osiedle, ul. Żwirowa nr 2. Dwie figury Matki Boskiej. Kapliczka z mniejszą figurą powstała za sprawą Jerzego Grzelaka i jego sąsiadów w 1989 roku. Druga z figur, dzięki staraniom pana Janiaka, została ofiarowana przez zakonnice z zakonu przy ul. Bema w Ostrowie Wlkp. w roku 2001. Mała figura opatrzona jest tabliczką z napisem: „Maryjo różańcowa módl się za nami”. /TO2/

Mapa 13. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Topoli Osiedle.

Topola Wielka

☛ Topola Wielka, ul. Długa, w pobliżu posesji nr 46. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z obrazem Matki Boskiej Licheńskiej. Jeden ze stojących w tym miejscu krzyży został ufundowany ze składek mieszkańców i wykonany przez śp. Jana Bobera z Topoli Wielkiej. /TW1/

☛ Topola Wielka, skrzyżowanie ulic Długiej i Ostrowskiej. Krzyż i obraz MB Licheńskiej. Krzyż wzniesiony przed II wojną światową. W czasie wojny figura Jezusa była ukrywana na strychu. Po wojnie ustawiono krzyż w tym miejscu, w 1965 roku został wymieniony na nowy - wykonał go śp. Jan Bober. Pod obrazem widnieją napisy: „Topola Wielka 21. 08.1993” oraz „Któryś za nas cierpiał rany Jezu Chryste zmiłuj się nad nami”. /TW2/

☛ Topola Wielka, ul. Długa 103. Kapliczka z figurą Matki Boskiej postawiona przez pana Świtalę. Na postumencie znajduje się tabliczka z napisem: „Matko Niepokalana poczęta módl się za nami”. /TW3/

Topola Wielka

☛ Topola Wielka, ul. Długa 121. Kapliczka z figurą św. Jana. Kapliczka znajdowała się w tym miejscu już przed II wojną światową. Podczas wojny figura świętego była ukrywana, a po wojnie została ustawiona na nowym postumencie. Data na postumencie: 1946 rok. /TW4/

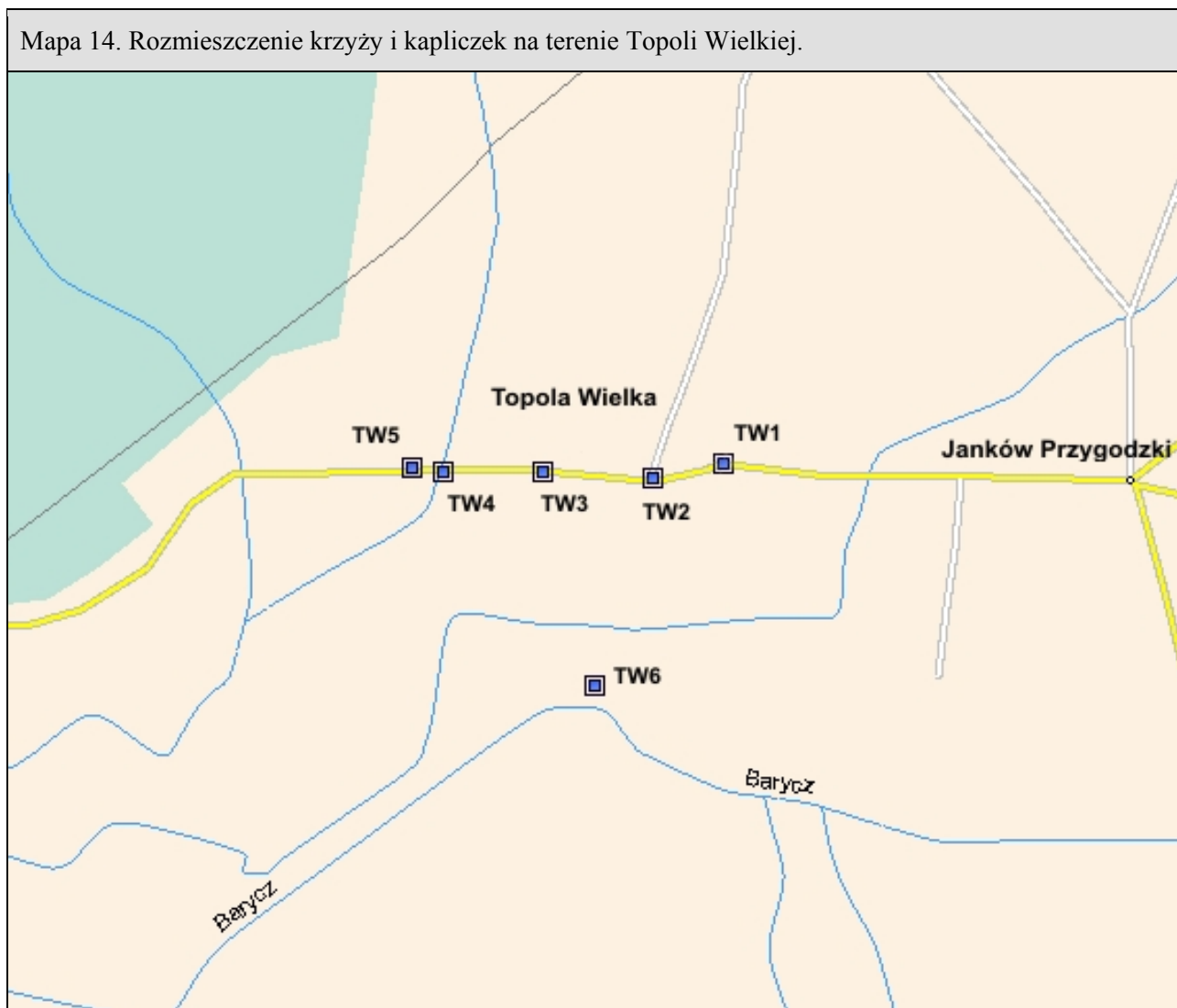
☛ Topola Wielka, ul. Długa, w pobliżu posesji nr 127. Krzyż i kapliczka skrzynkowa z obrazem Matki Boskiej Licheńskiej. Jeden z krzyży stojących w tym miejscu wykonał śp. Jan Bober. /TW5/

☛ Topola Wielka, Popłomyków nr 3. Kapliczka z figurą św. Antoniego z dzieciątkiem, powstała około roku 1900. Figura przetrwała I wojnę światową, a przez okres II wojny światowej była ukrywana. Kapliczkę ufundowali właściciele posesji w intencji pomyślnego założenia rodziny. /TW6/

Topola Wielka

Według relacji mieszkańców przy obecnej ul. Długiej nr 74 w Topoli Wielkiej znajdowała się kapliczka z figurą Matki Boskiej, która w czasie wojny została rozebrana i ukryta, lecz po wojnie, z braku zezwolenia władz, nie została postawiona z powrotem. Podobnie miało też być z figurą, która znajdowała się przy obecnej ul. Długiej nr 93. Istnieją również relacje o drewnianych kapliczkach, które nie przetrwały do obecnych czasów.

Wysocko Małe

➡ Wysocko Małe, ul. Kościelna 25. Krzyż znajdował się w tym miejscu już przed II wojną światową. Początkowo był on wykonany z drewna, z czasem został zastąpiony krzyżem z metalu. /WM1/

➡ Wysocko Małe, ul. Jankowska 2. Kapliczka z figurą św. Wawrzyńca. Początkowo znajdowała się na skrzyżowaniu ulic. W 1966 roku przeprowadzono remont drogi i figura została przeniesiona w miejsce, gdzie stoi do dziś. Na postumencie znajduje się tabliczka z napisem: „Św. Wawrzyniec módl się za nami 1966”. 10 VIII mieszkańcy odprawiają tu nabożeństwa /WM2/.

➡ Wysocko Małe, remiza OSP przy ul. Ostrowskiej. Figura św. Floriana we wnęce ściany budynku. Obecna figurka została umieszczona w tym miejscu w 2004 roku, wcześniej była tam inna, która uległa zniszczeniu. /WM3/

Wysocko Małe

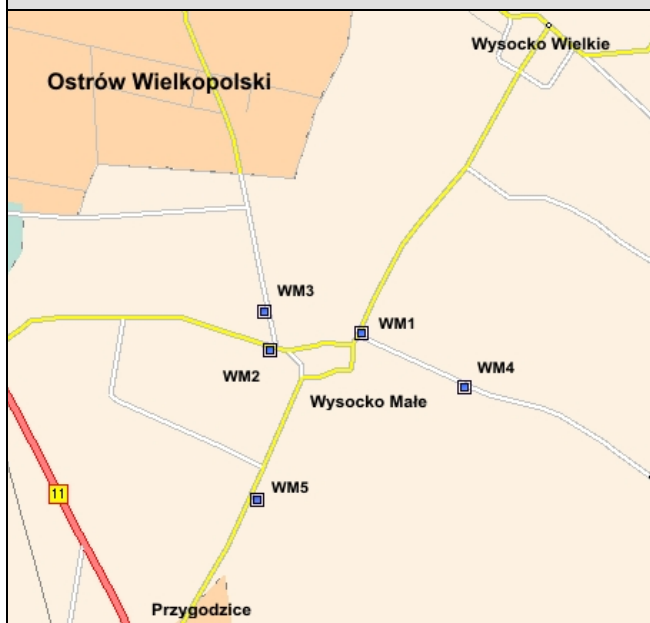
☛ Wysocko Małe, ul. Smardowska nr 5 b. Kapliczka z figurą Matki Boskiej ufundowana w pewnej intencji przez mieszkańców posesji. Została poświęcona w styczniu 2000 roku. /WM4/

☛ Wysocko Małe, ul. Przygodzka 14. Kapliczka z figurką Matki Boskiej z dzieciątkiem. Do wybuchu II wojny światowej kapliczka znajdowała się bezpośrednio przy drodze. Podczas wojny postument został zniszczony, a figura ukryta. Po wojnie ulokowana została w miejscu, gdzie znajduje się obecnie. /WM5/

Mapa 15. Rozmieszczenie kapliczek i krzyży na terenie Wysocka Małego.

Zestawienie współrzędnych geograficznych przedstawionych obiektów

Nr ewidencyjny	Współrzędne geograficzne	Opis obiektu
AN1	51°31'0,08" N, 17°51'21,12" E	Krzyż misyjny
AN2	51°30'59,94" N, 17°51'13,96" E	Krzyż przydrożny
AN3	51°31'31,35" N, 17°50'47,28" E	Krzyż przydrożny
AN4	51°32'8,79" N, 17°51'2,48" E	Nagrobek w miejscu wypadku
AN5	51°32'46,70" N, 17°50'55,08" E	Krzyż przydrożny
AN6	51°32'46,70" N, 17°50'31,92" E	Krzyż na drzewie
AN7	51°33'58,42" N, 17°49'54,55" E	Krzyż w miejscu wypadku
AN8	51°34'3,42" N, 17°49'59,00" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie - zniszczona
AN9	51°33'52,45" N, 17°48'21,45" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie - zniszczona
AN10	51°34'12,01" N, 17°48'2,29" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
AN11	51°34'23,33" N, 17°47'26,20" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
BF1	51°34'1,77" N, 17°56'5,93" E	Krzyż na cmentarzu
BF2	51°34'5,41" N, 17°56'7,53" E	Kapliczka z figurą Jezusa
BF3	51°34'35,60" N, 17°56'21,45" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
BF4	51°34'50,51" N, 17°56'59,57" E	Krzyż w miejscu wypadku
BF5	51°35'18,80" N, 17°55'45,65" E	Krzyż przydrożny
BF6	51°36'18,43" N, 17°55'32,73" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
CH1	51°33'58,24" N, 17°55'34,42" E	Krzyż misyjny
CH2	51°33'58,56" N, 17°55'35,78" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej przy kościele
CH3	51°33'53,88" N, 17°55'19,94" E	Krzyż przydrożny
CH4	51°34'11,66" N, 17°55'23,09" E	Krzyż przydrożny
CH5	51°34'6,35" N, 17°55'9,77" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
CH6	51°34'16,32" N, 17°54'55,42" E	Krzyż przydrożny
CH7	51°33'53,04" N, 17°54'17,62" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
CH8	51°34'13,79" N, 17°53'47,42" E	Kapliczka skrzynkowa na budynku
CH9	51°34'12,40" N, 17°52'46,26" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
CH10	51°34'25,82" N, 17°52'40,67" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
CZ1	51°30'7,33" N, 17°46'28,02" E	Krzyż przydrożny
CZ2	51°30'23,98" N, 17°45'46,46" E	Krzyż w obejściu kościoła
CZ3	51°30'45,15" N, 17°45'55,34" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
CZ4	51°30'43,38" N, 17°45'24,26" E	Krzyż na cmentarzu
CZ5	51°30'29,68" N, 17°46'2,98" E	Krzyż na cmentarzu
CZ6	51°30'3,41" N, 17°47'5,18" E	Krzyż na cmentarzu
CZ7	51°29'41,06" N, 17°47'1,06" E	Krzyż przydrożny
CZ8	51°29'41,89" N, 17°47'2,98" E	Krzyż w miejscu wypadku
DE1	51°33'8,48" N, 17°48'40,52" E	Krzyż przydrożny
DE2	51°33'14,18" N, 17°48'10,45" E	Krzyż przydrożny
DE3	51°32'57,40" N, 17°47'47,53" E	Krzyż misyjny
DE4	51°32'57,69" N, 17°47'45,53" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
DE5	51°32'45,59" N, 17°47'9,93" E	Krzyż przydrożny
DE6	51°32'43,01" N, 17°46'51,25" E	Krzyż przydrożny
DE7	51°32'44,26" N, 17°46'45,53" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
DE8	51°32'30,01" N, 17°46'42,06" E	Krzyż przydrożny
DE9	51°32'14,57" N, 17°47'54,45" E	Krzyż przydrożny
DE10	51°33'4,00" N, 17°46'52,37" E	Kapliczka z figurą św. Józefa z dzieciątkiem
DE11	51°33'8,77" N, 17°46'46,49" E	Krzyż na cmentarzu
DE12	51°32'55,72" N, 17°48'58,05" E	Figura Matki Boskiej w wnęce ściany budynku

DE13	51*33'45,03" N, 17*48'49,88" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
Nr ewidencyjny	Współrzędne geograficzne	Opis obiektu
DE14	51*33'46,88" N, 17*49'9,88" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
DE15	51*33'47,04" N, 17*49'9,88 E	Obraz św. Huberta
HE1	51*29'45,33" N, 17*45'2,35" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
HE2	51*29'31,19" N, 17*44'58,51" E	Krzyż przydrożny
JP1	51*36'8,93" N, 17*47'14,68 E	Krzyż przydrożny
JP2	51*35'52,73" N, 17*46'48,89 E	Krzyż przydrożny
JP3	51*35'48,15" N, 17*46'40,96" E	Kapliczka z figurą św. Józefa z dzieciątkiem
JP4	51*35'48,72" N, 17*46'51,65 E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
JP5	51*35'47,85" N, 17*47'8,96" E	Kapliczka z figurami Jezusa i Matki Boskiej
JP6	51*36'7,24" N, 17*47'40,40" E	Krzyż na cmentarzu
JP7	51*36'11,82" N, 17*48'2,16" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
JP8	51*36'40,97" N, 17*48'10,80" E	Kaplica z obrazem Matki Boskiej Licheńskiej
JP9	51*36'40,97" N, 17*48'8,36" E	Kapliczka z figurą Jezusa
LU1	51*31'24,11" N, 17*49'35,57" E	Krzyż na cmentarzu
LU2	51*30'43,16" N, 17*48'59,01" E	Krzyż przydrożny
LU3	51*30'55,30" N, 17*49'12,25" E	Figury Matki Boskiej i Jezusa w ścianie budynku
LU4	51*30'56,97" N, 17*49'16,60" E	Figura Matki Boskiej w wnęce ściany budynku
LU5	51*30'35,85" N, 17*48'52,73" E	Figura Matki Boskiej w wnęce ściany budynku
LU6	51*30'41,22" N, 17*49'5,49" E	Figura Matki Boskiej w wnęce ściany budynku
PE1	51*35'10,42" N, 17*49'24,00" E	Krzyż przy kościele
PE2	51*35'16,96" N, 17*49'25,48" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
PE3	51*35'15,83" N, 17*49'30,92" E	Figura św. Floriana we wnęce ściany budynku
PE4	51*35'21,60" N, 17*49'34,91" E	Kapliczka z obrazem Jezusa
PE5	51*35'29,88" N, 17*49'28,48" E	Kapliczka z krzyżem
PE6	51*35'42,42" N, 17*49'11,76" E	Kapliczka skrzynkowa na ścianie budynku
PE7	51*35'49,65" N, 17*49'3,24" E	Krzyż misyjny
PE8	51*36'36,95" N, 17*48'35,88" E	Krzyż przydrożny
PE9	51*35'18,34" N, 17*48'52,28" E	Krzyż na cmentarzu
PE10	51*35'19,39" N, 17*48'52,56" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
PE11	51*35'16,38" N, 17*48'54,16" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
PE12	51*35'23,94" N, 17*48'33,84" E	Kapliczka skrzynkowa na słupie
PE13	51*35'29,14" N, 17*47'59,40" E	Kapliczka skrzynkowa na drzewie
PK1	51*33'6,55" N, 17*55'19,02" E	Kapliczka z figurką Jezusa
PK2	51*33'6,76" N, 17*54'37,58" E	Krzyż przydrożny
PK3	51*32'23,32" N, 17*53'51,55" E	Krzyż przydrożny
PK4	51*32'24'51" N, 17*52'30,59" E	Krzyż przydrożny
SM1	51*36'14,64" N, 17*51'34,55" E	Kapliczka z krzyżem
SM2	51*36'7,26" N, 17*51'52,78" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
TO1	51*36'38,27" N, 17*46'7,36" N	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
TO2	51*37'2,27" N, 17*46'34,12" E	Kapliczka z figurami Matki Boskiej
TW1	51*35'49,91" N, 17*45'52,21" E	Krzyż przydrożny
TW2	51*35'48,04" N, 17*45'38,05" E	Krzyż przydrożny
TW3	51*35'49,09" N, 17*45'15,57" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
TW4	51*35'48,76" N, 17*44'55,77" E	Kapliczka z figurą św. Jana
TW5	51*35'49,36" N, 17*44'49,29" E	Krzyż przydrożny
TW6	51*35'22,98" N, 17*45'26,13" E	Kapliczka z figurą św. Antoniego z dzieciątkiem
WM1	51*36'32,61" N, 17*50'26,03" E	Krzyż przydrożny
WM2	51*36'29,86" N, 17*50'0,19" E	Kapliczka z figurą św. Wawrzyńca
WM3	51*36'36,64" N, 17*49'58,59" E	Figura św. Floriana we wnęce ściany budynku
WM4	51*36'23,11" N, 17*50'57,31" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej
WM5	51*36'3,61" N, 17*49'55,91" E	Kapliczka z figurą Matki Boskiej z dzieciątkiem

Rozmieszczenie obiektów przy szlakach pieszych i trasach rowerowych

Aby ułatwić odnalezienie opisywanych obiektów osobom zainteresowanym poszukiwaniem krzyży i kapliczek podczas wędrówek pieszych i rowerowych, poniżej przedstawiona została lista obiektów, zlokalizowanych na lub w pobliżu poszczególnych szlaków turystycznych. Przebieg tych szlaków można prześledzić na mapach turystycznych dostępnych chociażby w punktach informacji turystycznej.

Szlak pieszy żółty: CH1, CH2, CH4, CH6, WM1,

Szlak pieszy zielony: AN1, AN2, DE9

Szlak pieszy niebieski: AN1, AN2, AN3

Szlak pieszy czerwony: AN1, AN2, CZ3, CZ5, JP1, LU2, LU5, LU6

Szlak pieszy czarny: DE2, DE3, DE4, DE5, PE1, PE9, PE10, PE11

Trasa rowerowa fioletowa: AN2, AN7, AN8, CH1, CH2, CH3, CH4, CH6, DE6, DE7, DE9, LU1, LU2, LU3, LU4, LU6, PK1, PK2, WM1, WM2, WM3

Trasa rowerowa zielona: AN2, DE13, DE14, DE15, JP2

Bibliografia

Anonymus, *Wyjątkowy adwent. Misje Miłosierdzia Bożego 10-17.12.2005 r.*, Wieści Parafialne, Przygodzice, grudzień 2005, Rok IV Nr 12 (41), s. 3.

Grzeszczyk Czesław, *Święty Florian w Przygodzicach*, Przygodzickie Wieści Gminne, Przygodzice, czerwiec 2005, Rok VII Nr 4 (40).

Mrugała Teresa, *Historia parafii Czarnylas w latach 1921-1994*, Towarzystwo Miłośników Przygodzic (Koło Miłośników Przygodzic), Przygodzice, wrzesień 1996.

Peśla Dariusz J., *Kapliczka MB Fatimskiej w Dębnicy*, Przygodzickie Wieści Gminne, Przygodzice, grudzień 2000, Rok II Nr 7 (10), str. 5.

Stefanowicz Stanisław, *Kościół, kaplice, kapliczki, krzyże przydrożne. Południowa Warmia. Okolice Jeziora Wulpińskiego. Wycieczki rowerowe 1997 - 2003*. www.domwarminski.pl

Śliwka Donata, *Historia parafii p.w. Najświętszej Marii Panny Nieustającej Pomocy w Przygodzicach 1938-1998*, Towarzystwo Miłośników Przygodzic, Przygodzice, styczeń 2000.

Spis treści

Wstęp	3
O pochodzeniu kapliczek	4
Lokalizacja obiektów - Kto, gdzie i dlaczego fundował kapliczki?	4
Postać obiektów	6
Podziękowania	7
Zdjęcia i opisy obiektów	8
Antonin	9
Bogufałów	12
Chynowa	15
Czarnylas	19
Dębica	22
Hetmanów	28
Janków Przygodzki	29
Ludwików	33
Przygodzice	35
Przygodziczki	40
Smardów	42
Topola Osiedle	43
Topola Wielka	44
Wysocko Małe	47
Zestawienie współrzędnych geograficznych przedstawionych obiektów	49
Rozmieszczenie obiektów przy szlakach pieszych i trasach rowerowych	51
Bibliografia	52

Spis map

Mapa 1. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na obszarze gminy Przygodzice i terenach przyległych	5
Mapa 2. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Antonina	11
Mapa 3. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek i krzyży na terenie Bogufałowa	14
Mapa 4. Rozmieszczenie krzyży na terenie Chynowej	18
Mapa 5. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Czarnogolasu	21
Mapa 6. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Dębicy	27
Mapa 7. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Hetmanowa	28
Mapa 8. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Jankowa Przygodzkiego	32
Mapa 9. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Ludwikowa	34
Mapa 10. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Przygodzic	39
Mapa 11. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Przygodziczek	41
Mapa 12. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Smardowa	42
Mapa 13. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Topoli Osiedle	43
Mapa 14. Rozmieszczenie krzyży i kapliczek na terenie Topoli Wielkiej	46
Mapa 15. Rozmieszczenie kapliczek i krzyży na terenie Wysocka Małego	48

ISBN 978-83-921849-2-8